

Vasrács részlete - a körmöcbányai Mária királyné-házból

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám: 18868

Készítés ideje: 16. SZÁZAD

Készítés helye: **Körmöcbánya**

Anyag: **kovácsoltvas**

Technika: **véssett díszítés**

Méretek: magasság: 77 cm
szélesség: 61 cm

A német reneszánsz vasművesség stílusjegyeit, technikai jellegzetességeit hordozó, hengeres és négyzet keresztmetszetű vasrudakból hajlított rács formája talpán álló háromszögbe foglalható. A középső függőleges rúd két oldalán szimmetrikusan csavarodó lent nagyobb, fönt kisebb csigák, melyeket több helyen pánt fog össze. A kerek keresztmetszetű rúdvasat helyenként ellapították, az így kiképzett stilizált szörnyállatokat véséssel díszítették. A rács egyik oldalához kettős csiga-végződésű rúd („sarokvas”) rögzül. A leltárkönyvi bejegyzés szerint „valószínűleg lépcsőajtó felső díszítése” lehetett.

A rácsot, két, ugyancsak kovácsoltvas díszítménnyel ("csüngő rozettákkal", ld. 18869.a-b.) együtt, mint Habsburg Mária királyné (1505–1558) körmöcbányai házaról (Főtér 8., ill. 36.) származó darabokat, Ernyey József (1874–1945) ajándékozta a Magyar Történelmi Múzeumnak. A vasból kovácsolt darabokon kívül a ház egyik faintarziás ajtaja is hozzá tartozott a Körmöcbányáról származó műtárgy-együtteshez, melyet ma a Magyar Nemzeti Múzeum Bútorgyűjteménye őriz (ltsz.: 61.98.C). (Ugyancsak a Magyar Nemzeti Múzeum Dokumentumgyűjteményében, az archív fotók közt megtalálható a ház – sugár irányban vasalatokkal megerősített – ajtajának fotója.)

A műtárgycsoport kovácsoltvasból készült darabjai 1936-ban kerültek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményébe.

Irodalom

- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. 47/a. (Pandur Ildikó)
- Voit Pál: *Régi magyar otthonok*. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest, 1943. - p. 99., 106.

